

"העייפות

נותנת

לי

כוח"

שיחה עם נירה
הראל, סופרת ועורכת,
שהיא בראש
ובראשונה "אם
מקצועית בהחלט"

הביאה לדפוס שלומית כורם

ובכוח זה, נכתבים כנראה גם סיפוריה לילדים: "אחת שתיים בלבולים", "איזה בוך", "כשאסנת ואני", "פתאום נסגרה הדלת", כולם ספרים שאולי נותנים כוח גם לאחרים.



לדוגמה: אמה טובה, הופכת בקלות להיות אמה רעה, ולמה? מפני שככל שהיא משתדלת להיות טובה יותר, לומדים הילדים לדרוש ממנה עוד. בכל פעם שאני חוזרת מן העבודה, שואל אותי בני הקטן: "אמא, מה הבאת לי?" מעולם לא שאל שאלה דומה את אביו, כי אבא לא הביא מעולם מתנות מן העבודה, והוא בכל זאת אבא טוב. אבל אני מביאה. וממי שמביא, מצפים שיביא עוד, וכשאינו מביא – הוא רע".

נירה מגדירה עצמה כשייכת לאר תו סוג הורים, הידעיים לא רק להקשיב לילדיהם אלא גם להתייחס אליהם: "יש הורים שיודעים לשמוע ולא לענות, אחרים אינם יודעים לשמוע, אחרים יודעים לענות אבל אינם מתייחסים..."

"אני נמצאת תמיד במצב הכן לקראת הילדים, וזה טוב. אלא שזה יוצר מתח, והמתח יוצר עייפות, והעייפות יוצרת כעס, וכך אני הופכת לאמא כועסת ורעה מרוב כוונות טובות".

עם עייפות או בלי עייפות, האמהות מקנה לנירה הרגשת שייכות: "כשההזדקקות לי היא גדולה – הרגשת המשמעות של חיי נעשית ברורה, הנתינה הזאת, שלפעמים גם מעייפת, היא שנותנת לי כוח ממשי" אומרת נירה.

"מזור, באמת מזור, כדי לפתוח חנות מכולת צריך רשיון, ואילו כדי להביא ילדים לעולם לא צריך כל רשיון", אמר פעם המחנך והסופר יאנוש קורצ'אק לאחד מידידיו. הוא תמה שאלוהים לא שמר לעצמו זכות יוצרים על האדם.

הסופרת נירה הראל, עורכת דר' השבועון לילדי הגיל הרך "פילון", אינה מרחיקה לכת עד כדי כך, היא אינה מדברת על "רשיון", אבל היא אמא בהחלט "מקצועית" לארבעה ילדים (הבכור בן 17 וחצי שנה הצעיר בן 5 וחצי). שכן, התיפקוד האמרי שלם עומד בראש סולם העדיפות יות, והמישקל שהיא מייחסת לו – רב.

"אני לא רק אמא, אבל קודם כל אני אמא", היא אומרת. בעצמה אינה יודעת אם היא אמא טובה ולאיזה ציון היתה זוכה אילו נבחנה במקצוע "אמהות".

"מאפיין אותי שאני אם מתלבטת, המודעת ללבטיה ומבטאת אותם בכתב. איני חושבת שאני יוצאת דופן. נדמה לי שאני דומה לנשים רבות, הנשואות לגברים עסקיים והמנסות להתמודד עם מכלול התפקידים שלהן, כרעיות, כבעלות מקצוע, כאמהות וכעקרות בית. עד היום לא ויתרתי אף על אחד מתפקידים אלה. בבית לימדו אותי לדרוש מעצמי הרבה, וקשה לי להשתחרר מכך; אלא שלהשיג הכל אי אפשר, ויש תיסכולים ואכזבות בדרך, עד שלומדים את "הסוד" – איך לתמרן עם מערכת הציפיות הפנימית והחיצונית על הצד הטוב ביותר, ולהיות מרוצה מעצמך. "עם הזמן למדתי להבין, שיש גבול ליכולת האישית שלי וגם אני וגם הסביבה צריכות לקבל אותי כמו שאני".

לנירה היה מדור קבוע ב"אורים להורים", שנשא את הכותרת "להיות אמא". בירחון הנשים "את" הופקד בידה המדור "את אמא". ברדיו שידרה שיחות קבועות על אימהות ומשפחה, – וספריה – "קטנים כגדולים" ו"מי מפחד מעקרת הבית" – גם הם עניינים בתחום זה.

"אין לכך קשר לעובדה שאני מוסמכת לחינוך. את ההסמכה האמיתית הקנה לי הנסיון בגידול ילדי והתפתחותי שלי במקביל. היום, למשל, אני מודעת הרבה יותר לבעייה כמו "מה טוב לילדים".